

PROCEDUREBLAD BEHANDELING RAADSVOORSTEL

Het college verzoekt u dit raadsvoorstel te behandelen

Onderwerp	Vaststelling Omgevingsvisie 'Horizon gemeente Raalte 2040'
Zaaknummer	18387-2020
B&W vergadering	20 oktober 2020
Agendacommissie	2 november 2020
Raadsvergadering	26 november 2020
Portefeuillehouder	dhr. W.J.M. (Wout) Wagenmans
Behandelend ambtenaar	Vincent Breen en Petra Hofman telefoon: 0572-347 799
Fatale termijn(en)	

Bijlage(n):

(beslisdocumenten die meegezonden moeten worden)

1. Nota van Zienswijzen:
  - a. Zienswijze 1 t/m 10
2. Omgevingsvisie 'Horizon gemeente Raalte 2040'

RAADSVORSTEL

Raadsvergadering	26 november 2020
Zaaknummer	18387-2020
Onderwerp	Vaststelling Omgevingsvisie 'Horizon gemeente Raalte 2040'
Portefeuillehouder	dhr. W.J.M. (Wout) Wagenmans
Voor informatie	Vincent Breen en Petra Hofman telefoon: 0572-347 799

Samenvatting

Na een uitgebreid participatieproces bieden wij u de Omgevingsvisie 'Horizon Raalte 2040' aan ter vaststelling. Hoofdstuk 3 van deze visie betreft de Horizon die 115 Visiemakers (inwoners, ondernemers, ambtenaren en vertegenwoordigers van andere organisaties) in oktober 2019 opleverden. In dit hoofdstuk hebben we de Horizon op een aantal punten aangevuld of genuanceerd. Samen met de hoofdstukken DNA en Hoe werken we samen? vormt dit onze Omgevingsvisie. Van 30 april t/m 10 juni heeft de ontwerp-Omgevingsvisie ter inzage gelegen. We hebben inwoners uitgenodigd een reactie op de visie te geven in de vorm van een zienswijze. Tien inwoners/ondernemers/organisaties hebben hier gebruik van gemaakt. De zienswijzen zijn in bijgevoegde Nota van Zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. Op enkele punten leiden de zienswijzen tot aanpassing van de visie. Wij stellen voor de beantwoording en conclusies uit de Nota van Zienswijzen over te nemen en de Omgevingsvisie vast te stellen.

Beslispunten

1. In te stemmen met de beantwoording en conclusies zoals verwoord in de Nota van Zienswijzen.
2. De Omgevingsvisie Horizon gemeente Raalte 2040 vast te stellen.
3. De Strategische Visie Samen Vooruit Raalte 2020 (2008), Structuurvisie Raalte 2025+ (2012), Visie landbouwontwikkelingsgebieden (2008), Detailhandelsstructuurvisie (2009) en bedrijventerreinvisie (2011) in te trekken.

Inleiding

Proces vooraf: luistervinken, experts en blik van buiten

Aan het begin van het proces stelde u de procesaanpak en opzet omgevingsvisie vast. We begonnen het omgevingsvisieproces met een brede verkenning die in 2017 al begon. Onze 'luistervinken' haalden bij ca. 1.100 inwoners op wat zij belangrijk vinden in hun leefomgeving. Onze vakexperts en beleidsmedewerkers brachten trends en ontwikkelingen in beeld en hoogleraar Gert-Jan Hospers gaf zijn 'blik van buiten' op Raalte. Deze informatie hebben we gebruikt om drie kernopgaven voor het visieproces te formuleren.

Vaststelling drie kernopgaven

Op 21 maart 2019 stelde u drie kernopgaven vast als centrale opgaven van de Omgevingsvisie:

- a. Hoe geven we vorm en invulling aan de ontwikkelingen in het buitengebied, zodat het een prettige plek blijft om te wonen, werken en recreëren?
- b. Hoe zorgen we dat bestaande wijken leefbaar en aantrekkelijk blijven?
- c. Hoe creëren we de optimale randvoorwaarden voor leven, werken en ondernemen in Raalte?

Visiemakers

Na de vaststelling van de kernopgaven startte een proces van visievorming en verdieping op de drie kernopgaven. U gaf een aantal wensen mee voor dat proces:

- De visie moet in nauwe samenspraak met inwoners tot stand komen. We willen uitnodigend, toegankelijk en prikkelend zijn richting inwoners zodat zij mee blijven praten, denken en doen.
- De raad wil nauw betrokken blijven bij dit proces.
- Processen die als voorbeeld kunnen dienen zijn de werkwijze met een 'kopgroep' in Heino om woningbouwlocaties te selecteren (waardering voor het 'voorwerk' dat inwoners en ambtenaren samen deden) en het beleidsproces 'Groen samen doen' (waardering voor open beleidsproces met veel ruimte om het gesprek met elkaar aan te gaan).
- In het participatieproces vindt voorbereiding plaats. De raad neemt het uiteindelijke besluit over de Omgevingsvisie.

Het is gelukt om een groep van ca. 115 Visiemakers te vormen die samen met ons een visie hebben gevormd rond de drie kernopgaven. Dat deden zij in vier ateliers en op een bredere manifestatie. Al met al hebben we naar ons idee goed invulling kunnen geven aan uw wens om in co-creatie met onze inwoners een visie te maken. We zijn trots op onze Visiemakers. Er zijn goede gesprekken gevoerd, er was begrip voor elkaars belangen en er ligt wat ons betreft een eindresultaat waar we verder mee kunnen.

Van Visiemakers naar besluitvorming

In oktober 2019 droegen de Visiemakers hun visie over aan college en raad. Het resultaat is een Horizon in tekst en beeld waarin de Visiemakers per kernopgave hun ambitie met bijbehorende ontwikkelrichtingen voor 2040 uitspreken. Op 10 december 2019 spraken we in een Rond de tafel bijeenkomst met u over de Horizon van de Visiemakers. U gaf aan tevreden te zijn met het werk van de Visiemakers en vroeg de Horizon aan te vullen tot een volwaardige Omgevingsvisie. Dat hebben we de afgelopen maanden gedaan. Vanwege de beperkte mogelijkheden om bij elkaar te komen in maart/april dit jaar hebben we in overleg met u besloten het ontwerp van de visie ter inzage te leggen. Dat is voor de zomer gebeurd. We hebben 10 zienswijzen ontvangen. In bijgevoegde Nota van Zienswijzen hebben we de zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien.

Voor meer details over het proces: zie paragraaf 1.4 van Omgevingsvisie.

Opbouw van de Omgevingsvisie

De opbouw van de visie:

- H1 Inleiding
- H2 Ons DNA
- H3 Horizon gemeente Raalte 2040 (het inhoudelijke deel van de visie)
- H4 Hoe werken we samen?
- H5 Van visie naar Realisatie

Beoogd effect

Met dit besluit beogen we richtinggevende uitspraken te doen over hoe wij in Raalte werken aan onze leefomgeving. Deze richting geven we op drie manieren:

- Kiezen voor drie integrale kernopgaven voor de leefomgeving in onze gemeente. Daardoor ontstaat focus en een samenhangend verhaal.
- Doen van richtinggevende uitspraken vanuit de drie kernopgaven. Deze uitspraken geven richting aan de verdere ontwikkeling van onze leefomgeving. Dat kan direct werken: als inspiratie om initiatieven te starten die bijdragen aan realisatie van de visie. Of indirect: als basis voor verdere uitwerking in beleid, waar dat nodig is.
- Uitgangspunten voor de sturingsfilosofie en dienstverlening van de gemeente Raalte in relatie tot de bescherming en ontwikkeling van de leefomgeving.

We lichten in dit raadsvoorstel de volgende zaken nader toe:

1. Aanvullingen die wij hebben gedaan op de Horizon van de Visiemakers.
2. Onderwerpen waar de Visiemakers niet tot één richting kwamen.

3. Wijzigingen naar aanleiding van de ingediende zienswijzen.

Argumenten

1.1 Aanvullingen ten opzichte van de Horizon van de Visiemakers

We hebben op basis van de Horizon van de Visiemakers het volgende gedaan:

- Een juridische analyse: voldoet de visie aan de Omgevingswet en de Wet ruimtelijke ordening?
- Een analyse van bestaand (strategisch) beleid: welk beleid kan worden ingetrokken als we de Omgevingsvisie vaststellen? En bevat dat beleid uitspraken die niet (voldoende) worden vervangen door nieuwe uitspraken?
- Een overleg met onze ketenpartners (waterschap, provincie, GGD, veiligheidsregio en Omgevingsdienst).

Hoofdstuk 3 van de Omgevingsvisie is de Horizon van de Visiemakers. Bovenstaande acties hebben tot aanvullingen en nuanceringen geleid in dit hoofdstuk. Voorafgaand aan de ter inzage legging van de ontwerpvisie hebben wij u geïnformeerd over de precieze aanpassingen en de reden daarvoor. De belangrijkste inhoudelijke toevoeging is de uitspraak dat we in elk dorp ruimte willen geven voor woningbouw en bedrijvigheid (voortzetting huidig beleid uit Structuurvisie). Bij woningbouw staan we er voor open om te bouwen voor een bovenlokale behoefte (zie ontwikkelrichting 5 bij kernopgave 2).

We hebben daarnaast, zoals eerder afgesproken, de hoofdstukken DNA, 'Hoe werken we samen?' en 'Van visie naar realisatie' toegevoegd.

1.2 Onderwerpen waar de Visiemakers niet tot één richting komen

Op veel onderwerpen kwamen de Visiemakers met elkaar tot een duidelijke richting. Op enkele onderwerpen kwamen verschillende visies of strategieën naar voren en zijn de Visiemakers niet tot één richtinggevende uitspraak gekomen. Dit geldt voor de manier waarop wij tot een toekomstbestendige landbouw komen en de energietransitie. Vanwege de complexiteit van deze onderwerpen is het ook niet verrassend dat het niet lukt om ineens tot één richting te komen. Het gaat in beide gevallen om complexe vraagstukken, waarbij het geen kwestie is van kiezen voor strategie A of B. Beide onderwerpen zijn ook sterk in beweging en als gemeente zijn we niet allesbepalend. Denk aan de Regionale Energie Strategie die van invloed is op onze energieopgave, ontwikkelingen in de landbouw die landelijk gaande zijn, maar ook uiteenlopende bedrijfsstrategieën van agrarisch ondernemers waar rekening mee moet worden gehouden. Ook uit de ingediende zienswijzen blijkt dat dit onderwerpen zijn waar verschillend over wordt gedacht.

Het lijkt ons niet verstandig - en ook niet nodig - om nu, aan het einde van dit visieproces, geforceerd één richting te kiezen. Dat zou geen recht doen aan het doorlopen proces en de complexiteit van de vraagstukken. Er is gekozen om op deze punten expliciet op te schrijven wat de Visiemakers bindt en waar controversie over is. Met het gesprek dat nu al heeft plaatsgevonden is een globale richting ingezet en een fundament gelegd voor een vervolgproces in de samenleving en in het gemeentehuis. Wij stellen voor om de uitwerkingsvragen rond deze onderwerpen te beantwoorden in verdiepende processen na vaststelling van deze visie (zie vervolg).

1.3 Zienswijzen

Uit de ingediende zienswijzen blijkt een grote betrokkenheid van inwoners en ondernemers bij onze leefomgeving. We vinden het een goed teken dat mensen de moeite hebben genomen, ondanks het intensieve voortraject, op de visie te reageren. Er worden zinvolle punten naar voren gebracht en kritische vragen gesteld over wat we met sommige passages uit de visie bedoelen. We kunnen de zienswijzen gebruiken om te toetsen of we een zelfde beeld hebben van waar we naar toe willen werken. Wat ons betreft leiden de ingediende zienswijzen niet tot grote aanpassingen van de visie. Wij zien wel een aantal vragen die bij het vervolg op deze visie relevant zijn. Bijvoorbeeld vragen over de toekomst van de landbouw. Zoals in de Nota van Zienswijzen is aangegeven stellen wij voor in hoofdstuk 2 (Ons DNA) een kleine aanpassing door te voeren (over de herkomst van het woord Salland en het ontstaan van de weteringen) en een ontbrekend landgoed op een kaart in hoofdstuk 3 toe te voegen. Deze aanpassingen zijn in bijgevoegde visie al verwerkt.

3. In te trekken beleid

Dit is beleid dat ingetrokken kan worden omdat het verouderde visies zijn of vervangen wordt door nieuwe uitspraken in de Omgevingsvisie.

Duurzaamheid

Duurzaamheid komt in elke kernopgave terug en vormt een rode draad door de hele Omgevingsvisie.

Kanttekeningen

N.v.t.

Financiën

De kosten voor de Omgevingsvisie worden gedekt uit het budget implementatie Omgevingswet.

Vervolg

Op een aantal thema's vindt al uitwerking of uitvoering van deze visie plaats. Voorbeelden hiervan zijn de woonvisie, transitievisie warmte, Nota toekomstbestendige openbare ruimte en de economische agenda. In termen van de Omgevingswet zijn dit voorbeelden van Programma's, waarin beleid uit de Omgevingsvisie wordt geconcretiseerd. De ontwerp-Omgevingsvisie wordt in deze stukken al als vertrekpunt gebruikt. We zien ook onderwerpen die om verdere uitwerking vragen, maar nog niet in gang zijn gezet. Die zien wij vooral op de vraagstukken in het buitengebied. Na vaststelling van de Omgevingsvisie doen we uw raad een voorstel hoe we deze uitwerking voor ons zien. Tot slot geven we uitvoering aan wat we in H5 'Van visie naar realisatie' hebben verwoord.

Communicatie

Indieners van zienswijzen hebben de concept-beantwoording in de Nota van Zienswijzen en dit raadsvoorstel ontvangen. Zij zijn gewezen op de mogelijkheid in te spreken om hun zienswijze toe te lichten. Ook de Vismakers hebben wij over de raadsbehandeling geïnformeerd. Na vaststelling van de visie informeren wij deze groepen opnieuw en wordt de vastgestelde visie bekendgemaakt en gepubliceerd op onze website en www.ruimtelijkeplannen.nl.

Naast de Omgevingsvisie in "beleidsdocumentvorm" vertalen we de inhoud naar een aantrekkelijke en toegankelijke web-versie.

Bijlagen

1. Nota van Zienswijzen:
  - a. Zienswijze 1 t/m 10
2. Omgevingsvisie 'Horizon gemeente Raalte 2040'

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Karin Cornelissen

de burgemeester
Martijn Dadema

RAADSBSLUIT

Zaaknummer

18387-2020

De raad van de gemeente Raalte,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 oktober 2020

Besluit:

1. In te stemmen met de beantwoording en conclusies zoals verwoord in de Nota van Zienswijzen.
2. De Omgevingsvisie Horizon gemeente Raalte 2040 vast te stellen.
3. De Strategische Visie Samen Vooruit Raalte 2020 (2008), Structuurvisie Raalte 2025+ (2012), Visie landbouwontwikkelingsgebieden (2008), Detailhandelsstructuurvisie (2009) en bedrijventerreinvisie (2011) in te trekken.

Aldus besloten in de vergadering van 26 november 2020

de griffier
Jan Bouke Zijlstra

de voorzitter
Martijn Dadema